

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงภาษาต่างประเทศในการเป็นสื่อกลางติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศมาเป็นเวลานาน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีในวัฒนธรรมของชาติต่างๆ และถือเป็นกุญแจสำคัญที่จะไขเข้าสู่ประตูแห่งวิทยาการทุกแขนง การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของทุกชาติทุกระดับ และในบรรดาภาษาต่างประเทศ ภาษาญี่ปุ่นนับว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นภาษาที่ใช้กันแพร่หลายทั่วโลก โดยเฉพาะยุคข้อมูลข่าวสารที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมาก จนทำให้เกิดสภาพไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ขึ้นนั้น สารสนเทศที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างมหาศาล รัฐบาลจึงได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้คนไทยมีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารได้ โดยสามารถรับและส่งสารมีความรู้ ความเข้าใจสารสนเทศต่างๆ เป็นอย่างดี กล่าวคือผู้ที่พอที่จะเลือกสรรสารสนเทศต่างๆ ได้ สามารถจะเลือกสรรสารสนเทศมาก่อนให้เกิดประโยชน์แก่การพัฒนาความรู้ ความคิดของตนในบริบทโลกได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ ในที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539:1-2)

การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในปัจจุบัน เป็นไปตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (communicative approach) ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร (communicative competence) อันประกอบด้วยความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ (linguistic or grammatical competence) คือมีความรู้เกี่ยวกับระบบเสียง คำศัพท์ โครงสร้าง คำศัพท์ และการใช้ภาษาสื่อความหมายได้ถูกต้อง ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (sociolinguistic competence) คือมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความหมายได้ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของสังคม โดยเลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นนั้นย่อมทราบกันดีว่า องค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้เข้าใจภาษาญี่ปุ่นได้ดี คือความเข้าใจโครงสร้างและการรับรู้ความหมายของคำศัพท์ในภาษา ดังนั้นนักเรียนที่มีความรู้โครงสร้าง

ของภาษาเป็นอย่างดี และรู้คำศัพท์มากพอจึงสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ต่างๆ ได้

การที่จะเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นให้ดีขึ้น นักเรียนที่รู้คำศัพท์มาก จำได้แม่นยำ และสามารถนำมาใช้ได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว ย่อมช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น จากงานวิจัยของ รูบิน(Rubin) (อ้างถึงในนฤมิต กลั่นเจริญ, 2530) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา พบว่าผู้เรียนที่เรียนภาษาได้ดีนั้นมีวิธีการเรียนด้วยการรู้จักเดาความหมายของคำศัพท์ โดยใช้วิธีสังเกตรูปภาพ คำศัพท์และโครงสร้างของประโยค ทั้งยังมีเทคนิคในการจำคำศัพท์ด้วย ฟริช (Fries, 1948:3) ได้กล่าวถึง การเรียนคำศัพท์ว่าต้องอาศัยเวลาและการฝึกฝนบ่อย ๆ และอาศัยประสบการณ์ของผู้เรียน เมื่อสอนคำใดไปควรย้ำให้บ่อยครั้งเท่าที่จะเป็นไปได้ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการสอนภาษา ครูผู้สอนทักษะทางภาษาควรศึกษาค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญทุกทักษะ สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ให้ตรงจุดประสงค์ของการเรียน

ปัจจุบันได้เริ่มมีผู้ที่ให้ความสนใจที่จะศึกษาภาษาญี่ปุ่นอย่างจริงจัง เป็นเหตุให้ผู้รู้ภาษาญี่ปุ่นสามารถเข้าใจ ความคิด วัฒนธรรม รวมถึงความเป็นอยู่ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ๆ ของชนชาติญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี ภาษาญี่ปุ่นในปัจจุบัน มีความสำคัญต่อข้อมูลข่าวสาร การดำเนินชีวิตในสังคมที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ จะสังเกตได้จาก สื่อโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เพลง อาหาร แฟชั่น หรือแม้กระทั่งส่วนของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันต่างๆ ฉะนั้นความรู้และความเข้าใจในภาษาญี่ปุ่น สังคมไทยในปัจจุบัน จึงได้ตระหนัก ถึงความจำเป็นที่จะต้องนำภาษาญี่ปุ่นเข้ามาศึกษาเพื่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารและความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการ การศึกษาของไทยจึงได้ให้ความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาภาษา ญี่ปุ่น เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประชาชาติ สร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก ดังนั้น ผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้ จึงจะสามารถสร้างโอกาสในด้านหน้าที่การงานให้แก่ตนเอง เป็นการเปิดประตูสู่โลกของการเรียนรู้และอีกทั้งยังสามารถนำพาประโยชน์มาสู่ประเทศชาติได้อีกด้วย

ภาษาญี่ปุ่น นับเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้เราเข้าใจผู้คน วัฒนธรรม และประเทศญี่ปุ่นได้ดียิ่งขึ้น และความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนติดต่อสัมพันธ์กันนั้น จะทำให้เราสามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุง และพัฒนาประเทศให้ก้าวไกลยิ่งขึ้น

ในส่วนของภาษาต่างประเทศอื่นๆ โรงเรียนวชิรวิทย์ มัธยม เชียงใหม่ ได้จัดทำเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และจะมีความเข้มข้นมากขึ้นตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่ในส่วนของกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ โดยได้เปิดแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ ภาษาที่สองขึ้นมา คือ แผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้เพื่อรองรับในสภาวะการพัฒนาเศรษฐกิจของในจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันที่ได้มีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นในหลายๆ ด้านและสภาพการณ์ต่างๆ ในปัจจุบันทำให้ความสำคัญในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่มีมากขึ้นและก่อให้เกิดความต้องการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาญี่ปุ่นในหมู่เยาวชนคนไทยเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ประกอบกับในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้บรรจุหลักสูตรวิชาภาษาญี่ปุ่น เข้าไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถเลือกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาญี่ปุ่น เป็นวิชาเลือกในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย และประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต จากความต้องการของนักเรียน โรงเรียนวชิรวิทย์มัธยมเชียงใหม่ ที่ให้ความสนใจและต้องการศึกษารายวิชา ภาษาญี่ปุ่น มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี ทำให้เกิดปัญหาการจัดการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปได้อย่างล่าช้า ซึ่งมีสาเหตุของปัญหาที่พบดังนี้ คือ

ปัญหาด้านนักเรียน นักเรียนมีจำนวนมากขึ้นไปในแต่ละห้องเรียน ทั้งนี้นักเรียนบางคนเคยเรียนมาแล้วเกิดความเบื่อหน่าย และนักเรียนบางคนที่ยังไม่เคยเรียนเกิดความท้อ ไม่อยากเรียนต่อเนื่องจากเรียนไม่ทันเพื่อน และนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้วบางคนขาดการฝึกฝนทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง

ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ครูยังคงใช้สื่อการเรียนการสอนแบบทั่วไป คือ หนังสือแบบเรียน สื่อที่ใช้เป็นสื่อ ระคน สื่อการสอนที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน สื่อที่ใช้เป็นประเภทกระดาษ ซึ่งเกิดการชำรุดได้ง่าย สื่อการสอนที่มีอยู่ไม่ค่อยดึงดูดความสนใจของนักเรียน และสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดก็จะเป็นสื่อที่นำเสนอเนื้อหาการเรียนรู้การสนทนาไปใช้ในชีวิตประจำวันยังไม่ตรงตามหลักสูตร จากปัญหาดังกล่าวทางกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ได้ตระหนักอยู่เสมอว่าควรได้รับการแก้ไข เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นดียิ่งขึ้น จึงได้นำเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งปัจจุบันยังขาดแคลนอยู่เข้าประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล และพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจซึ่งเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งนักเรียนก็เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน (ภาษาญี่ปุ่น) และ

สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ผู้วิจัยได้ให้ความสนใจในการวิจัยและพัฒนา คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยผู้บริหาร โรงเรียนวชิรวิทย์ มัธยมได้ให้ความสนใจสนับสนุนเป็นอย่างดี

สภาพสังคมปัจจุบันมีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และกว้างไกล มากมีการคิดประดิษฐ์สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ขึ้นมากมายอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ศิลปะ อุตสาหกรรม ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดความ สะดวกสบายในชีวิตประจำวัน มีประโยชน์ต่อสังคมและทำให้ประเทศชาติมีรายได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องพัฒนาบุคลากรของประเทศให้มีความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม แวกศรียอง และรุ่งทิวา ศิริรินราวัณ (2546) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศนับวันจะเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการเรียนการสอนในสาขา วิชาต่าง ๆ ด้วยเหตุที่โลกปัจจุบันพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้กระบวนการ เรียนการสอนต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันยุคสมัยตามไปด้วย การเรียนรู้จากห้องเรียน หรือห้องคำบอก เล่าของผู้สอนผู้สอนเพียงผู้เดียวในห้องเรียนเหมือนอย่างในอดีตเป็นไปไม่ได้แล้ว ผู้เรียนจะต้องรู้จัก ศึกษาค้นคว้าจากสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้สอนก็ยังมี กใช้เทคโนโลยี สารสนเทศให้เป็นประโยชน์เพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน ธีรารุช ปัทมวิบูลย์ และสมรัฐ เขตนุช (2545) กล่าวถึง กระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มีความจำเป็นอย่างสูงที่ จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการด้วยเหตุว่า ข้อมูลข่าวสารที่จะนำเข้ามาสู่ห้องเรียนใน ปัจจุบันส่วนใหญ่แล้วจะเป็นข้อมูลที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ กระบวนการสอนของผู้สอนและวิธีการศึกษา ของผู้เรียนก็จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ตามไม่ช้า เช่นแต่ละสถานศึกษาจะต้องมีการสร้างสรรค์ ความรู้และพัฒนาให้การศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น บทบาทของคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา ปัจจุบันตามสถานศึกษาต่างๆ ได้มีการนำคอมพิวเตอร์มา ใช้ในการเรียนการสอนอย่างมกมาย รวมทั้งใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริหารของโรงเรียน นอกจากนี้ ฐานข้อมูลยังทำให้ข้อมูลเป็นระบบที่ผู้ใช้จากฝ่ายต่าง ๆ สามารถใช้ข้อมูลร่วมกัน ได้ด้วยความมั่นใจ ในความปลอดภัย และทำให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นถูกต้องด้วย ตัวอย่างในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการศึกษา เช่น โปรแกรมที่เกี่ยวกับการจัดทำประวัติผู้เรียน โปรแกรม ระบบทะเบียนประวัติผู้สอนอาจารย์ โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ คัดคะแนนสอบ ตรวจข้อสอบ โปรแกรมการจัดทำตารางสอน โปรแกรมในงานห้องสมุด โปรแกรมรายงานการลงทะเบียนเรียน เป็นต้น นอกจากนี้รูปแบบของการสื่อสารที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความต้องการและความเหมาะสมในการนำมาใช้เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ต (E-learning) มัลติมีเดีย (Multimedia) อิเล็กทรอนิกส์บุ๊ก (E-book) เป็นต้น

ทอร์เรซ (Torrace, 1962) ได้กล่าวว่า ในวงการศึกษาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกันอย่างกว้างขวางและแพร่หลาย เนื่องจากสามารถนำมาใช้ได้ทั้งในด้านการบริหารและใช้ในการเรียนการสอน และสาเหตุที่คอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องและยังมีแนวโน้มที่จะเป็นสื่อการศึกษาที่สำคัญไปในอนาคตก็เนื่องจากสามารถเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาทางการศึกษาได้

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541:212-213) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอน เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยใช้หลักการเรียนรู้จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอนมีประโยชน์หลายอย่าง เช่น การใช้เพื่อทบทวนบทเรียน ใช้เพื่อสร้างสถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นต้น

ไพโรจน์ ตีรณธนากุล และคณะ (2546:9-14) ได้กล่าวว่า การนำคอมพิวเตอร์เข้าไปใช้ในการศึกษาในลักษณะของการนำเสนอการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์โดยที่คอมพิวเตอร์จะทำการนำเสนอบทเรียนแทนผู้สอนและผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง และคอมพิวเตอร์จะจัดหาประสบการณ์ความสัมพันธ์กันมาแสดงเนื้อหาตามลำดับต่างกัน ผู้เรียนโดยตนเองเป็นผู้ที่จะต้องปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งมาทางจอภาพผู้เรียนจะตอบคำถามทางจอภาพ แสดงออกทางจอภาพ ในบรรดาสื่อการเรียนการสอนต่างๆ คอมพิวเตอร์นับได้ว่าเป็น สื่อที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนอยู่ตลอดเวลา โดยมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในลักษณะสื่อสาร 2 ทาง เป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียน เรียนได้ง่าย เรวดเร็วด้วย ผู้เรียนสามารถควบคุมอัตราเร่งของการเรียนได้ตามความช้าเร็วของตัวเอง และเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ใกล้เคียงกับการเรียนในชั้นเรียน ให้ข้อมูลพื้นฐานก่อนการเริ่มเรื่อง ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมและเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ มีกระบวนการความรู้เดิม การประเมินในรูปแบบฝึกหัด ผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้น จูงใจให้เกิดความสนใจและความต้องการเรียนเนื้อหาต่างๆ ด้วยลักษณะของการใช้ภาพ สี และเสียง ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามเอกตภาพ เรียนซ้ำๆ ได้หลายครั้งเท่าที่ต้องการ จะรู้ล่วงหน้าถึงประเด็นสำคัญของเนื้อหาซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานแนวคิดในเนื้อหาได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเลือกบทเรียนที่มีความเหมาะสมกับความ ต้องการของตนและกระทำการกิจกรรมที่ซับซ้อนได้

กรีน (Green:1993) ได้กล่าวว่า การนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาควบคุมสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ทำงานร่วมกัน เช่น การสร้างโปรแกรมเพื่อนำเสนองานที่เป็นข้อความ มีภาพเคลื่อนไหว หรือมีเสียงบรรยายประกอบ สลับไปกับเสียงดนตรีสร้างบรรยากาศที่น่าสนใจ เป็นสื่อที่เข้ามารวมในระบบมีทั้งภาพ และเสียงพร้อม ๆ กัน โดยการนำเสนอเนื้อหาวิธีการเรียน และการประเมินผล

ดังนั้นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่นำเอาเทคโนโลยีรวมกับการออกแบบโปรแกรมมาช่วยสอน โปรแกรมช่วยสอนมีลักษณะการทำงานในรูปแบบของสื่อประสม (Multimedia) คือใช้สื่อร่วมกันมากกว่า 1 ชนิด เช่น ตัวอักษร ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว สามารถโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ มีการประเมินผลเพื่อสนองตอบให้กับผู้เรียนอย่างรวดเร็ว จึงเป็นบทเรียนที่เอื้อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือฝึกปฏิบัติด้วยตนเองได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการปฏิสัมพันธ์กับการเรียน การควบคุมแนวทางและกิจกรรมการเรียน การติดตามความก้าวหน้า และการประเมินผลการเรียน โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และลักษณะของผู้เรียน

การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและศึกษาผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่อง ตัวอักษรฮิรางานะ รายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเนื้อหาในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเนื้อหาตามหลักสูตรการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน และมีการผสมผสานทักษะต่างๆ รวมทั้ง แบบฝึกหัด แบบทดสอบ และแบบฝึกทักษะทางภาษาด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การออกแบบผสมผสานกราฟิก ภาพ เสียง และข้อมูลลงบนคอมพิวเตอร์ โดยผู้ใช้สามารถใช้สิ่งต่าง ๆ หลายสิ่งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ได้เหมือนกันทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสื่อการสอนสื่อสำหรับนักเรียนได้มีโอกาสทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง และส่งเสริมการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้เกิดความต้องการอยากเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเพิ่มบรรยากาศการเรียนให้ดีขึ้น ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และยังเกิดความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียนรู้

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน เรื่อง ตัวอักษรฮิรางานะ ช่วยในการจำตัวอักษร และทักษะฟัง-พูด-อ่าน-เขียน
2. เพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่อง ตัวอักษรฮิรางานะ รายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน ที่สร้างขึ้น โดยใช้เกณฑ์ 80/80
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระหว่างวิธีการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ตัวอักษรฮิรางานะ และการสอนในห้องเรียน

## สมมติฐานการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ตัวอักษร ฮีรางานะ มีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 80 / 80
2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ตัวอักษร ฮีรางานะ และนักเรียนกลุ่มควบคุม นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่แตกต่างกัน

## ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านสถานที่ดำเนินการศึกษาวิจัย  
การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการศึกษาที่โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยม อ. เกอเมือง จังหวัด เชียงใหม่
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง  
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 แผนการเรียน ภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยม เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 40 คน ผู้วิจัยได้เลือกโดยเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random Sampling) การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีนี้สมาชิกของกลุ่มประชากรทุก ๆ หน่วยมีโอกาสเท่า ๆ กัน และเป็นอิสระต่อกัน บุคคลที่จะได้รับเลือกมาเป็นสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง การเป็นอิสระต่อกัน การสุ่มวิธีนี้จะทำเป็น โดยการจับสลาก จากกลุ่มตัวอย่าง 40 คน ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันโดยผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มทดลองใช้รูปแบบการเรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำเร็จรูปรายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน เรื่อง ตัวอักษรฮีรางานะ และกลุ่มควบคุมกำหนดให้เรียนกับอาจารย์ประจำวิชา
3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย  
การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 12 เดือน นับตั้งแต่เดือน มีนาคม พ.ศ.2549 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ.2550
4. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย  
เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาผลการทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นเนื้อหา รายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน เรื่อง ตัวอักษรฮีรางานะ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยม เชียงใหม่ แผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น โดยมีขอบข่ายเนื้อหาตามหน่วยต่าง ๆ ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เสียงอักษรฮิรางานะเสียงใส
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เสียงอักษรฮิรางานะเสียงขุ่น
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เสียงอักษรฮิรางานะเสียงยาว
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เสียงอักษรฮิรางานะเสียงผสม
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เสียงอักษรฮิรางานะเสียงซ้อน

## 5. ตัวแปรที่จะศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการเรียน การสอน เนื้อหารายวิชาภาษาญี่ปุ่น

พื้นฐาน เรื่อง ตัวอักษรฮิรางานะ โดยจำแนกวิธีการเรียนการสอนได้ดังนี้

5.1.1 การสอนในห้องเรียนโดยอาจารย์ผู้สอน

5.1.2 การสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รายวิชา ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน

เรื่อง ตัวอักษรฮิรางานะ

5.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เกิดจากการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยม เชียงใหม่ แผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น

## นิยามศัพท์เฉพาะ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่ได้จากการออกแบบมาเพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการนำเสนอเนื้อหาต่างๆ ที่ได้เตรียมไว้และนักเรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับคอมพิวเตอร์ เกิดการเรียนรู้ สนุกสนาน สนใจ ในเนื้อหาที่กำลังศึกษาอยู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการสอบที่ได้จากการทำแบบทดสอบวิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวอักษร ฮิรางานะ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังจากที่นักเรียนได้ทำการศึกษาจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้กำหนดให้

กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รายวิชา ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน เรื่อง ตัวอักษรฮิรางานะ

กลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยครูบรรยาย



อักษรธรรานะ หมายถึง ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐานที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป และประกอบไปด้วยเสียงพื้นฐานทั้งสิ้น 46 เสียง

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เนื้อหารายวิชา ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน เรื่อง ตัวอักษรธรรานะ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เรียนด้วยตนเอง โดยการทดลองเป็นรายบุคคล การทดลองเป็นรายกลุ่มย่อยและการทดลองเป็นกลุ่มใหญ่

การสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การสอนโดยครูที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อ ผู้เรียนจะศึกษาเนื้อหาของบทเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทุกคาบเรียน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำในการใช้บทเรียน และให้คำปรึกษาในเนื้อหาของบทเรียนตลอดทุกคาบเรียน ผู้เรียนจะได้ใช้แบบฝึกปฏิบัติควบคู่กับการศึกษาบทเรียน

การสอนตามปกติ หมายถึง การสอนโดยครูเป็นผู้บรรยายและไม่มีการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อ